

[Time : 3 Hours]

[Marks : 100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. Attempt **any five** questions with **minimum** of **two** questions from each section.
 2. **Figures** to the **right** indicate **full marks**.
 3. **Answers** to both the sections should be written in the same **answer book**.

Section – I

1. a) Explain the items on the assets and liabilities in the balance sheet of commercial banks. **10**
 b) Explain the indicators of performance of commercial banks. **10**
2. a) Explain the recent changes in RBI's monetary policy. **10**
 b) Discuss the problems of self-help groups in India. **10**
3. a) Explain the features of Indian money market. **10**
 b) Discuss the capital market reforms in India since 1991. **10**
4. Write notes on **any two** of the following : **20**
 1. New technologies in banking sector.
 2. Working of Composite credit.
 3. Growth of capital market.
 4. Importance of mutual funds.

Section – II

5. a) Discuss the classification of public expenditure. **10**
 b) Write a note on Fiscal Responsibility and Budget Management Act 2003. **10**
6. a) Explain the various gains from international trade. **10**
 b) Explain the structure of balance of payments. **10**
7. a) Explain the purchasing power parity theory. **10**
 b) Write a note on spot and forward exchange rates. **10**
8. Write notes on **any two** of the following : **20**
 1. Causes for rising public expenditure in India.
 2. Classification of public debts.
 3. Causes for disequilibrium in Balance of Payments.
 4. Foreign exchange management by RBI.

TURN OVER

(मराठी रुपांतर)

(वेळ : ३ तास)

(गुण : १००)

- सूचना : १. कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. प्रत्येक विभागातून कमीत - कमी दोन प्रश्न सोडवा.
२. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.
३. दोन्ही विभागाची उत्तरे एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहा.

विभाग - १

१. अ) व्यापारी बँकाच्या ताळेबंदातील जिंदगी आणि देयतेचे घटक स्पष्ट करा. १०
ब) व्यापारी बँकाच्या कामगिरीचे निर्देशक स्पष्ट करा. १०
२. अ) भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या चलनविषयक धोरणातील अलिकडच्या काळातील बदल स्पष्ट करा. १०
ब) भारतातील स्वयंसहाय्यता गटांच्या समस्या स्पष्ट करा. १०
३. अ) भारतीय नाणेबाजाराची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. १०
ब) भारतातील भांडवल बाजारात १९९१ पासून सुधारणांची चर्चा करा. १०
४. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा : २०
१. बँकींग क्षेत्रातील नव तंत्रज्ञान.
२. संयुक्त कर्जाची कार्यप्रणाली.
३. भारतात भांडवल बाजारातील वृद्धी.
४. परस्पर निधीचे महत्त्व.

विभाग - २

५. अ) सार्वजनिक खर्चाच्या वर्गीकरणाची चर्चा करा. १०
ब) वित्तीय जबाबदारी आणि अंदाजपत्रक व्यवस्थापन कायदा २००३ यावर टिप लिहा. १०
६. अ) विदेशी व्यापाराचे विविध लाभ स्पष्ट करा. १०
ब) व्यवहारशेषाची रचना स्पष्ट करा. १०
७. अ) क्रयशक्ती समता सिद्धांत स्पष्ट करा. १०
ब) हजर व वायदा विनिमय दर यावर टिप लिहा. १०

८. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा :

१. भारतातील सार्वजनिक खर्चाच्या वाढती कारणे.
२. सार्वजनिक कर्जाचे वर्गीकरण.
३. व्यवहार शेषातील असंतुलनाची कारणे.
४. भारतीय रिझर्व्ह बँकेचे विदेशी विनिमय व्यवस्थापन.